

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Мова поетичного тексту
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Ричагівська Юлія Євстахіївна; кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-umipkfs/shklad-kafedri-umipkfs/121-personalii/620-rychahivska-yuliia-yevstakhiiвна
E-mail викладача	julia.rychahivska@rshu.edu.ua

Мета й завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна ознайомлює з граматичним аспектом віршового тексту. У межах курсу розкриваються поняття «поетичний текст», «граматична стилістема», розглядаються питання про виражальні можливості граматичних засобів у поезії, про особливості реалізації засобів зв'язку, стилістичний аспект пунктуації та порядку слів у віршовому мовленні.

Завдання дисципліни полягають у тому, щоб поглибити знання про граматичну структуру української мови, про особливості мови поезії, про синтагматичні/парадигматичні прийоми та фігури організації поетичного мовлення тощо. Курс допоможе філологам розкрити механізми побудови поезії, сприятиме розумінню ролі синтаксичних засобів у творчому процесі, стане у нагоді в роботі з текстом.

Мета курсу – поглибити фахову підготовку шляхом набуття знань про роль граматичних засобів у побудові поетичного тексту, спонукати до творчості.

Завдання курсу:

- 1) розкрити сутність дисципліни, її практичне значення для загальної підготовки вчителя-україніста;
- 2) поглибити загальні компетентності щодо здатності вирішувати завдання, які потребують фахових знань, умінь, навичок;
- 3) удосконалити навички лінгвістичного аналізу тексту, навички редагування.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття про поетичне мовлення

Тема 1. Вступ до курсу. Зміст, завдання, значення курсу. Зв'язок курсу з програмами інших курсів. Поняття про поетичний текст. Віршова інтонація. Основні аспекти вивчення мови поезії.

Тема 2. Графічне оформлення віршового тексту. Особливості побудови строфи. Поняття про віршовий рядок. Види графічного оформлення строфи. Сильні позиція для слова у віршовому рядку. Перенесення.

Змістовий модуль 2. Особливості засобів зв'язку та пунктуації в поетичному мовленні

Тема 3. Стилiстично маркованi сполучники в мовi поезiї. Сурядний сполучник. Підрядні сполучні засоби. Міжстильова транспозиція сполучників. Діалектні сполучники в поетичному тесті. Транспозиція різних частин мови у сферу сполучника. Сполучники, зумовлені вимогами віршового ритму.

Тема 4. Пунктуаційний знак як виражальний засіб. Система розділових знаків української мови. Індивідуально-авторська пунктуація у віршовому мовленні. Часткове вживання розділових знаків у поезії.

Змістовий модуль 3. Стилiстичнi параметри речень

Тема 5. Виразальні можливості синтаксичних прийомів і фігур у поетичному мовленні. Стилiстичний синтаксис у системi лiнгвостилiстики. Поняття про стилістично нейтральні/марковані граматичні одиниці. Стилiстема в граматицi. Синтаксичнi фiгури та прийоми і структура речення. Фігура однорідності. Порядок розміщення частин і компонентів.

Стилiстичний компонент у структурi складнопідрядних речень. Однорідна супідрядність. Стилiстичний потенціал безсполучниковості. Можливості складносурядних одиниць віршового мовлення у стилістичній площині. Стилiстичнi функції складних конструкцій із різними видами зв'язку.

Тема 6. Специфіка порядку слів у віршовому мовленні. Проблемні питання порядку слів в українському мовознавстві. Прямий і зворотний порядок слів, стилістично маркований/немаркований порядок слів. Інверсія. Хіазм.

Поняття про індивідуально-авторський стиль. Поняття про індивідуальний синтаксис.